

ÅRSPLAN 2023 / 2024

BAMSEBU BARNEHAGE SA

Dusavikhagen 2

Postboks 5089

Tlf: 51 54 33 50

post@bamsebu.no

www.bamsebu.barnehage.no

Innholdsfortegnelse

1. Forord med brukerveiledning.....	3
2. Hva vi tilbyr.....	4
3. Organisasjonskart.....	5
4. Barnesyn.....	6
5. Visjon og verdier.....	7
6. Satsningsområder 2023 / 2024.....	8
7. Klubben.....	9
8. REKOM.....	10
9. Kalender.....	11
August.....	11
September.....	12
Oktober.....	13
November.....	14
Desember.....	15
Januar.....	16
Februar.....	17
Mars.....	18
April.....	19
Mai.....	20
Juni.....	21
Juli.....	22
August.....	23
9. Hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring.....	24
10. Psykososialt barnehagemiljø, mobbing og krenkelser.....	28
11. Arbeidsmetoder (Planlegging, dokumentasjon og vurdering).....	29
12. Arbeidsmåter.....	31
a. Progresjon.....	31
b. Trygghetssirkelen (COS - Circle of security).....	32
c. Personlig språk.....	33
d. Bevisst omsorg.....	34
e. Gleding.....	36
f. Barns medvirkning.....	37
g. Foreldre og medvirkning.....	38
h. Fagområdene.....	39
i. Språktiltaket.....	42
j. Bærekraftig utvikling.....	43
13. Kvalitet.....	44
14. Overganger.....	45
a. Tilvenning.....	45
b. Interne overganger.....	46
c. Barnehage - skole.....	47

Godt nytt barnehageår!

Årsplanen er klar og vi gleder oss til å ta fatt på barnehageåret sammen med dere!

Årets to **tema** er inkludering og uteliv. Vi i personalgruppen har arbeidet med disse temaene i personalmøter, fagmøter og assistentmøter. Dette er noe vi vil arbeide med gjennom hele året! Følg med på avdelingenes månedsbrev- og planer.

Sammen med samarbeidsbarnehagene våre har vi dannet et **lærende nettverk**. Det vil være kompetanseheving gjennom kursing og dialogkafeer sammen med dem. Det er noe vi gleder oss til.

Årsplanen vår er utrolig god og informativ. Den er oversiktlig og enkel å bruke for oss i barnehagen, og vi bruker den aktivt. Vi håper at dere foreldre også finner den interessant og bruker den i deres hverdag.

Kalenderen er laget for at både personalet og foreldrene kan henge den opp og bruke den aktivt i hverdagen. Vi har tatt med så mange datoer og så mye informasjon vi har for å gjøre barnehageåret så forutsigbart som mulig. Dersom det blir endringer, skal vi informere godt om det. I selve kalenderen har vi laget tekstbokser med viktig informasjon. Nederst på siden finner du praktisk informasjon og på høyre side finner du viktig informasjon hentet fra resten av årsplanen. Vi gir små drypp angående vårt kjernebudskap.

Dere kan også følge med i kidplan-appen for eventuelle endringer.

Helt til slutt i planen sier vi noe om hvordan vi jobber, hva vi tror på og hvordan vi forholder oss til gjeldende styringsdokumenter og rammeverk for barnehage.

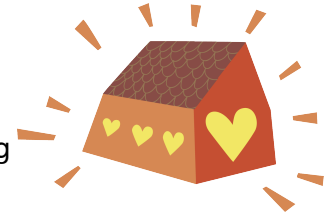
Vi er stolte over årsplanen vår og vi håper at du vil få glede av å lese den!

2. Hva tilbyr vi i Bamsebu barnehage?

Åpningstider

Barnehagen har åpent hver dag fra 07.00 til 16.30 unntatt julaften og nyttårsaften da barnehagen er stengt. Vi har åpent 07.30 - 16.00 i fellesferien.

Måltider

Vi serverer alle måltider i barnehagen. Frokost, lunsj og fruktmåltid om ettermiddagen. En gang i uken har vi ett varmt måltid. Til smørømåltid har vi variert pålegg, brødmatt, frukt og grønt. En gang i måneden har vi populær salatbar på huset. Vi lager ellers mat spontant sammen med barna når muligheten byr seg.

Uteområde

Uteområdet er ikke så synlig fra veien, men barnehagens uteområde er virkelig stort, spennende og allsidig. Vi har herlig akebakke / vannsklibakke, busker og kratt, sykkelløyper, sandkasser, disser og sjørøverskute mm. Høsten 2020 ble uteområdet oppgradert med ny sklie, "sorpekjøkken", treplattning, benker og mye mye mer.

Inneområde

Vi har store avdelinger og stort areal pr barn. Avdelingene er inndelt i spennende og funksjonelle leke- og oppholdsrom. Barna liker godt å trekke seg bort for å leke i fred og ro. Vi har et stort fellesrom som innbyr til fysisk aktivitet og fellessamlinger.

Personale

Vi har høy pedagogtetthet på huset med minimum en pedagog på hver avdeling. Hver avdeling har en pedagogisk leder og to avdelinger har også en fagansvarlig pedagog. Vi har et stabilt og godt personale på huset. Bamsebu byr på god kunnskap om barn og barnehage, bred erfaring og stort engasjement fra et personale som vil mye!

Samarbeid med andre barnehager

Bamsebu barnehage er med i et barnehagenettverk bestående av seks private barnehager. Nettverket arrangerer spennende arrangement flere ganger i året for barn og voksne og er samtidig en arena for faglige diskusjoner og møter for ansatte i barnehagene.

Kompetanse og utvikling for ansatte

Alle ansatte i Bamsebu er stadig i både personlig og profesjonell utvikling. Vi investerer i å bygge kompetanse for alle våre ansatte. Nyansatte pedagoger går gjennom et veiledningsår med eksterne veiledere. Vi støtter og legger til rette for, i den grad det er mulig, ansatte som vil utvikle seg videre med tanke på kurs og videre utdanning. Flere ansatte på huset har gjennomført deltidsutdanning i regi av EQ instituttet med fokus på relasjoner og emosjonell intelligens. Det finnes mye kompetanse i egen barnehage. Vi ønsker å være en lærende barnehage og vil dra nytte av hverandres erfaringer og refleksjoner. Vi deltar i kommunens satsing, REKOM. Det er et lærende nettverk i samarbeid med UIS der vi utvikler vår pedagogiske praksis gjennom å dele kompetanse med hverandre.

ORGANISASJONSKART OG HMS-AKTØRER

SU - LEDER

Kristina Galta Tindeland

STYRET

Leder: Leif Christian Olsen
Nestleder: Lasse Vika
Styremedlem: Henrik Ahlqvist og Andreas Amdal
Personalets repr: Nina Lindanger og Ann Chatrin Nilsen
Vara: Margrethe Laurhammer og Tone Larsson

Brannvernleder

Cecilie Korsvold / Agnes
Steinarsdottir

PBL - BHT

Anette Grainger, 959 69 720

Verneombud

Nina Lindanger

DAGLIG LEDER

Cecilie Korsvold /
Agnes Steinarsdottir

HUNDREMETERSKOGEN

Ped.leder: Guro Helmikstøl
Håland
Fagansvarlig pedagog:
Trine Andreassen
Assistent: Linda Lindtner
Assistent: Kristin Ness

LØNNEBERGET

Ped.leder: Viide Slettemark
Fagansvarlig pedagog: Helena
Tønnesland Bruskeland
Assistent: Nina Lindanger
Assistent: Maria Kirallia

KARDEMOMMEBY

Ped.leder: Ann Chatrin Nilsen
(Stini)
Fagansvarlig pedagog: Nicole
Avitia
Assistent: Maren Pedersen

HAKKEBAKKESKOGEN

Ped.leder: Camilla Ågesen
Håvarstein
Assistent: Hanne Helen Holter
Assistent: Aisa C. Sundberg

Oppdatert 4.okt 2023

4. Barnesyn

Barn og voksne er like mye verdt, men ikke likestilt i relasjonen. Vi voksne må ta ansvar og sette trygge rammer, men barnet skal ikke oppdras til lydighet men utvikles til å bli et medvirkende og deltakende menneske med egne mål og hensikter. I relasjon voksen/barn er alltid den voksne 100% ansvarlig. Vi tenker at barn ikke er født som objekt som skal formes, men som et subjekt med egenverd og rettigheter. Måten vi møter barna på er ikke dømmende og vi viser respekt for den enkeltes unike vei i livet. Barn i barnehagealder er følelsesvesener og de handler ut i fra hva de føler her og nå. Vi tenker at det ikke finnes vanskelige barn- kun barn som har det vanskelig. Barn gjør alltid så godt de kan ut i fra de forutsetningene de har. Som voksne er vi romslige, kjærlige og rause. Vi tar utgangspunkt i barnas initiativ. Vi vil vurdere å si ja før vi sier nei for å ivareta spontaniteten, initiativet og muligheten til nye opplevelser.

Alle barn i Bamsebu barnehage skal bli sett! Alle barn i Bamsebu barnehage er like viktige!

5. Visjon og verdier

“Delt glede er dobbel glede”

Visjonen vår gjenspeiler hvordan vi ser på, og ønsker at andre skal se på barnehagen vår. Vi er en entusiastisk og gledesspredende gjeng! Men, visjonen rommer så mye mer... Delt sorg er også halvert sorg. Vi er opptatt av å dele alle følelsene våre. Vi vil være der for hverandre uansett. Vi vil hjelpe barna å anerkjenne følelsene sine, være sammen med barna i følelsene, lære dem å stå i følelsene og hjelpe dem med å finne løsninger. Det å dele følelser har en tendens til å knytte mennesker tettere sammen og gi en sterkere relasjon. For det er relasjoner alt handler om i Bamsebu barnehage- tenk at akkurat VI er så heldige at vi får være sammen! Vi tenker at det å dele glede og andre følelser vil gi emosjonell stabilitet, høyere livskvalitet og samhold.

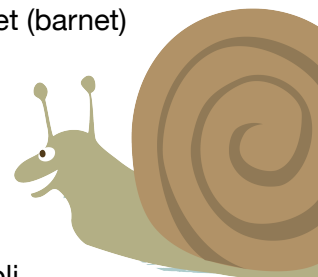
Kjærlighet (gjennom trygghet og omsorg)

Muligens en verdi som mange mener hører privatsfæren til. Men, ikke vi! Kjærlighet er i veggene i Bamsebu. Vi får tilbakemelding fra foreldre og andre om at vi har noe spesielt, vi er ekte og kjærlige, og det vil vi ta vare på. Det er godt å være i Bamsebu. Vi gir kjærlighet til barna uavhengig av hva de gir tilbake. Vi viser kjærlighet ved å være varme, imøtekommende, kjærlige og smilende. Vi viser kjærlighet gjennom handling, kroppsspråk og selvfølgelig ord. Når et barn opplever at vi er glade, forbinder de det med kjærlighet. Dette er en god grunn til å ville spre glede.

I denne effektive verden med fokus på læringsmål og samfunnets behov, ønsker vi å stoppe opp og bare **være der** for hverandre. Være tilstede, være interessert og bry oss om hverandre. Og hokus pokus- et trygt og kjærlig miljø skaper lærelyst og kapasitet til å lære!

Raushet

Vi har et “ikke-dømmende menneskesyn” i barnehagen. Vi vil se hele mennesket (barnet) og hele familien. Det er mye vi ikke vet som kan påvirke hverdagen til våre barn og foreldre. Det er foreldrene som kjenner barna sine best og vi er ydmyke i forhold til det. Samtidig som vi er raus og ydmyke, er vi profesjonelle. Vi vil alltid handle etter regelverk og det som er det beste for våre barn. Vi er også raus overfor hverandre som kollegaer. Vi vil alltid vurdere å si “ja” før vi sier “nei” for å ivareta spontaniteten, initiativet og muligheten for nye opplevelser.

Vi ønsker å gi det lille ekstra til de som er rundt oss. Service er et begrep vi vil bli assosiert med.

Nysgjerrighet

Vi ser verdien av å undre seg, av å stille spørsmål, av å trakte etter noe og vise interesse for ting og mennesker rundt oss. Vi oppmuntrer barna til en positiv nysgjerrighet og vi undrer oss sammen med barna. Vi ser når barna med fascinasjon undrer seg over verden og vet når vi ikke skal presentere sannheter for dem og ty til rasjonelle forklaringer.

Ansatte i Bamsebu barnehage brenner for jobben sin og vil utvikle seg faglig. Vi har alltid både personlige og profesjonelle mål å strekke oss etter og vi er lekne sammen med barna. Vi evner å ta barnas perspektiv, adoptere deres interesser, og lar dem få ta del i planlegging og utforming av en felles hverdag.

Vi er nysgjerrige på verden, på hverandre og på naturen!

6. Satsningsområder 2023 / 2024

I år vil vi arbeide med årets to tema parallellt hele året. Dette er to tema som er spennende å følge fra barnehagestart om høsten, gjennom vinteren og frem mot vår og sommer. Her er det mye bra arbeidsmateriale å ta tak i! Følg med på avdelingenes månedsbrev for mer detaljerte planer gjennom året.

Gledning og inkludering

Når vi skulle velge tema for inneværende barnehageår, så var det klart for oss at vi brenner for inkludering, gledning, fellesskap og vennskap. Rammeplan sier at *alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen*. Men hva betyr det, og hvordan skal vi oppnå dette? Vi brenner for at alle barn i vår barnehage skal ha det godt, og da starter man med voksenrollen. Bevisste, trygge og gode voksne skaper verdier og holdninger til barna våre. Gode forbilder for barna vil gi kraft og glede videre.

Gjennom året vil vi arbeide med fokus på gledning. Vi vil gi barna gode opplevelser, trygge rammer og et inkluderende og sosialt barnehagemiljø.

Hva gjør vi:

- Støtter barns følelser og bygger barns selvfølelse
- Evaluerer vår egen praksis
- Godt samarbeid med foreldrene
- Trygg og varm grensesetting
- Har fokus på trygghet, nærvær, fellesskap og samhörighet i personalgruppen
- Lærer barna å ha fokus på gledning
- Vennsapsprosjekt høsten 2023
- Gledelig jul prosjekt
- Etter jul vil fokus være på sosial kompetanse gjennom for eksempel hjerteprogrammet.

Tur og uteliv

Et annet punkt personalet brenner for å jobbe med er tur og uteliv. Vi har et fantastisk utgangspunkt i barnehagen og i nærmiljøet rundt oss. Uteliv gir unike muligheter til å utvikle seg både motorisk og sosialt. Rammeplanen sier at *Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring*. Alle barn i Bamsebu barnehage vil få utetid minimum en gang hver dag. Da skal utetiden være fylt med opplevelser sammen med andre barn og voksne, og gi inspirasjon til vennskap, rollelek, lek og læring.

Hva gjør vi:

- Alle avdelinger går tur minst en gang i uken
- Stor avdeling tar i bruk gapa-huken en gang i måneden
- Stor avdeling tilbyr lunsj ute i løpet av en måned
- Alle avdelinger har plan for turene gjennom året
- Barnas ønsker og innspill til tema og destinasjoner skal ivaretas

7. Klubben

Det siste året i barnehagen går barna på Klubben. Å være et Klubben barn skal være stas, det skal være spennende og det skal være etterlengtet! De modnes veldig det siste året i barnehagen og gjør seg klar for det nye og store som skal skje i livet, nemlig skolestart.

På Klubben skal de bli stimulert, inspirert og engasjert. De skal få et opplegg tilpasset deres alder og modning. De skal få felles opplevelser som de kan ta med seg inn i leken, noe som kan gjøre hverdagen mer spennende. Skolebesøk står absolutt på planen! Vi vil gjøre dem kjent med både skolegård og SFO og tar i mot alle invitasjoner fra skolene.

Fra august og frem til høstferien vil vi gå på svømming i Vardenes svømmehall hver mandag (7 uker). Vanntilvenning er viktig og det ønsker vi å bruke tid på i regi av barnehagen. Hver onsdag er Klubben sammen hele dagen og veldig ofte drar de ut på tur. Både turer i nærområdet, turer til ulike museum, tur til brannstasjonen, turer til byen og biblioteket og turer med buss / tog står på planen. Barna får øve seg på trafikkreglene, på å pakke sekken sin og på å ta i mot kollektive beskjeder. Vi kommer heller ikke utenom boka Trampoline som er populær for Klubben barna. Samtidig som at barna føler seg «store» som får en egen «skolebok», er dette et opplegg som skal være preget av lek og lyst. Vårt mål er ikke å gjøre det siste året «skolsk», men heller fokusere på leken, glede, mestring og opplevelser. Som vi har skrevet før i årsplanen- dersom barna er trygge og har det fint så kommer læringen av seg selv.

I løpet av året er vi innom ulike tema. Barnehagens satsningsområde i 2023 / 2024 er blant annet tur og uteliv. Dette gjør at vi vil ha stort fokus på læring ute! Vi vil også ha fokus på trafiksikkerhet og trafikkregler, selvstendighet, vennskap og fellesskap, livsmestring og på de andre fagområdene i rammeplan for barnehager. Personalet planlegger Klubben opplegget, men vi ønsker også å høre barnets stemme. Det skal være rom for at de eldste i barnehagen får påvirke og medvirke i sin egen hverdag.

I mai / juni 2024 vil Klubben være sammen i to hele uker! De har base på en av de små avdelingene og har et spennende opplegg disse ukene. Mye tur, kos, god mat og en avslutning der foreldre blir invitert. Slutten på barnehagelivet skal markeres på en god måte.

Klubbens tradisjonelle avslutning med overnatting er noe utdatert og personalet diskuterer for tiden hva som skal erstatte denne tradisjonen. Det vi vet er at det må være noe ekstra, noe spennende og noe de kommer til å huske i lang tid. Vi holder dere oppdatert i forhold til hva som blir avslutningen for klubbenbarna.

Vi ser frem til et innholdsrikt og spennende Klubben år for 2018 kullet!

8. Regional ordning for kompetanseutvikling i Midt- Rogaland (REKOM)

Alle tilskuddsmidler i forbindelse med utviklingsarbeid i kommunen blir tildelt via denne ordningen.

“Regional ordning skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling og Universitetet får økt praksisnær kunnskap som utvikler utdanningsløpene.” Altså- praksisfeltet (barnehagene) og UIS skal samarbeide i lærende nettverk for å dra nytte av hverandres kompetanse i eget utviklingsarbeid.

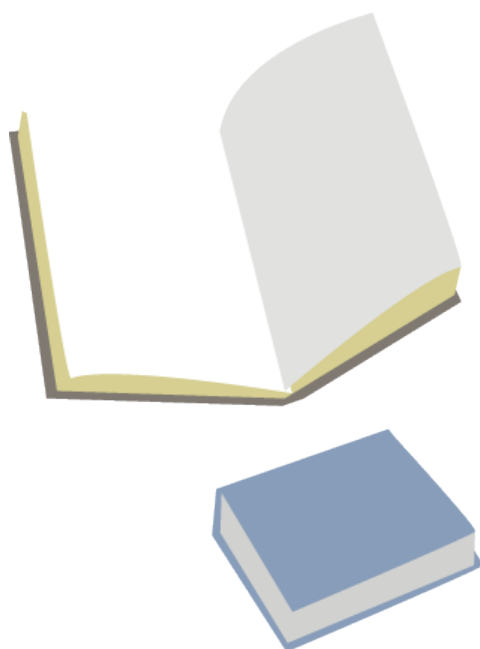
Mål- alle barn skal få et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet.

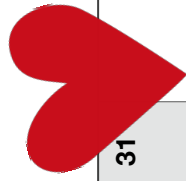
I barnehagen er det snakk om utviklingsarbeid og kompetanseutvikling. Alle ansatte skal med! Det skal ikke være nødvendig å alltid hente kompetanse utenfra med tanke på utviklingsarbeid- personalet sitter på mye kompetanse allerede som kan deles. Metoden er blant annet å reflektere rundt egen praksis. Ikke finne løsningen og tiltaket først, men utforske egen praksis- tørre å famle og å være åpen for å få mest mulig ut av prosessen. Ledelsen i barnehagen har en nøkkelrolle da denne skal drive endringsarbeidet og skal få alle med.

Barnehagene i Stavanger kan få støtte i sitt utviklingsarbeid av Stavanger kommune på ulike måter. Vi kan søke om å bli partnerbarnehage (veldig nært samarbeid med UIS), vi kan delta i lærende nettverk og pedagogene kan søke om såkalte “såkornmidler” til prosjekt på egen avdeling.

Bamsebu sin rolle i REKOM

Styrerne i private barnehager har i barnehageåret 2022/2023 deltatt i lærende nettverk. Det er valgt en nettverksleder pr bydel, og styrerne skal møtes to ganger pr halvår. Nytt av barnehageåret 2023/2024 er at pedagogiske ledere skal samles i lærende nettverk sammen med andre pedagogiske ledere i kommunen for å dele erfaringer og utvikle egen praksis. Dialogkonferanse er metoden som har blitt brukt etter gode erfaringer fra reflekterende team.

AUGUST 2023

	1	2	3	4
31				
32	9	10	11	12
33	14	15 VELKOMMEN TIL NYTT BARNEHAGE- ÅR!	16 PLANLEGGINGS- DAG Barnehagen stengt.	17
34	21	22 Oppstart KLUBBEN!	23	24
35	28	29	30	31

At barnet ditt vil gråte når du sier ”hadet” i barnehagen er naturlig. Du som foreldre er den viktigste personen i barnets liv, den trygge tilknytningen som for barnet representerer trygghet og overlevelse. Nå skal barnet knytte seg til andre personer- klart det vekker følelser i et lite barn. Alle følelser er lov. Det vi gjør er å møte barnet ditt og anerkjenne de følelsene vi opplever at barnet ditt har. “ Ble du lei deg nå når mamma gikk? Jeg vil være her for deg. Jeg vil holde deg.” Noe av det viktigste vi kan lære et barn, er at alle følelser er lov og dine følelser er rett for DEG. Barnet får ubetinget kjærlighet uansett! Når barnet ditt er lei seg, og du må forlate et gråtende barn- husk at vi vil gjøre alt i vår makt, ALLTID, for at barnet ditt har det trygt og godt. At de har et trygt fang, og blir holdt akkurat så lenge som de trenger det. Vi vil aldri gi opp å trøste barnet ditt. Vi vil være tilgjengelige hele tiden!

FORELDRESAMARBEID GJENNOM STYRET, SU, AU og FORELDREÅRÅDET

Styret i Bamsebu barnehage representerer selskapets eiere og består av fire andelseiere samt to varamedlemmer, personalet velger to representanter og daglig leder er sekretær. Styret velges av årsmøtet.

SU består av minst to foreldre og to ansattrepresentanter. SU er et rådgivende og kontaktskapende organ. De møtes ca kvartalsvis.

AU består av 4 foreldre (en fra hver avdeling). AU har hovedansvar for gjennomføring av dugnad.

Foreldrerådet i barnehagen består av alle foreldre. Felles foreldremøte er arena for foreldrerådet.

SEPTEMBER 2023

35				1	Salatbar
36	Oppstart TROLLUNGENE	4	5	6	8
				DUGNAD Mand-onsdag 17.30 - 19.30	
37	Høstferielapp henges opp i gangen	11	12	13	15
			Oppstart TREKANTER og FIRKANTER	DUGNAD 17.30 - 19.30	Vrimmel
38	Svømming klubben	18	19	20	22
39	Svømming klubben	25	26	27	29
				FORELDRE- MØTE KL 19.00	Miljødag

Vennskap og fellesskap- de to viktigste skapene i verden!

Vennskap er viktig- alle barn trenger gode venner. Vi legger til rette for at barna får utvikle gode vennskap og får bidra positivt til fellesskapet. Vi tenker på hvordan vi kan spre glede rundt oss og vise empati. Vi inkluderer andre, smiler, sier fine ord, sier hei, bryr oss og gleder oss på andres vegne. Vi arbeider med tema vennskap gjennom året ved hjelp av for eksempel Kanin og Pinnsvin bøkene og Hjerterprogrammet.

Satsningsområdene Inkludering og uteliv

Gleding og inkludering

Vi brenner for inkludering, gleding, fellesskap og vennskap. Vi vil gi barna gode opplevelser, trygge rammer og et inkluderende og sosialt barnehagemiljø.

Tur og uteliv

Utelivet gir oss unike muligheter til å utvikle seg både motorisk og sosialt. Vi skal være gode på å gå tur hele året og bruke nærmiljøet rundt oss. Rutetiden skal være fylt med opplevelser sammen med andre barn og voksne, og gi inspirasjon til vennskap, rollelek, lek og læring.

KLUBBEN er de eldste i barnehagen. De samles 1-2 ganger i uken for å gå tur, ha svømmetrening, for å gjøre aktiviteter sammen, øve på å være selvstendige, trafikkregler osv.

HMS står alltid høyt på agendaen i barnehagen. Personalet jobber strukturert, kontinuerlig og målrettet med HMS gjennom hele barnehageåret. Vi bruker PBL Mentor som HMS system og har HMS tema på alle personalsamlinger.

Det gis tilbud om **foreldresamtaler** til alle om høsten og våren for alle i hele barnehagen. Foreldresamtalene om våren er obligatoriske.

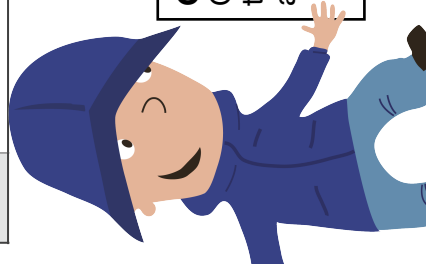
OKTOBER 2023

40	2	3	4	5	6
		Oppstart SMÅTUSSENE			Salatbar
41	9	10	11	12	13
	Skolens høstferie				
42	16	17	18	19	20
	Siste gang med svømming klubben				
43	23	24	25	26	27
		FN-DAGEN! Kunstutstilling kl 15.00			Vrimmel med sangsamling
44	30	31			

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Vi vil at barna skal oppleve kjærlighet til naturen samt ha respekt for naturen. Barna undrer seg i naturen og voksne er lydhøre for barnas initiativ. Gjennom bruk av forskjellige media får barna gryende kunnskap om teknikk. Vi vil utvikle barnas forståelse for samspillet i naturen og samspillet mellom mennesket og naturen. Vi gjennomfører en miljødag per halvår der vi rydder barnehagen sammen med barna og kaster eventuelt søppel. Vi kildesorterer på avdelingene og øker kunnskap og bevissthet om kildesortering. Barna finner ting i naturen som vi bruker i formingsaktiviteter. Vi lager også gjenbrukskunst.

I anledning FN dagen vil vi i år ha fokus på "Menneskerettigheter under press". Vi vil snakke med barna om hvilke rettigheter vi mennesker har, og vil bruke ulikt spennende materiell i dette arbeidet. Vi vil tilpasse opplegget til barnas alder. Pengene fra årets innsamling vil gå til Kriesenteret i Stavanger. Her bor mennesker som går gjennom en vanskelig periode i livet sitt. Vi vil gi bort en kjekk opplevelse og noen kjekke leker til barna der.

GRUPPER

Om høsten starter vi med grupper på tvers av avdelingene. Vi ønsker at barna skal knytte bånd på tvers da det er viktig å utvide horisonten og gi barna nye relasjonelle utfordringer. Vi deler inn i aldershomogene grupper: Småtussene, Trollungene, Trekantene, Firkantene og Klubben.

NOVEMBER 2023

44		1	2	3
45	BRANNVERN- UKE I BARNEHAGEN	7 JULEFERIE- SKJEMA, digitalt	8 Felllessamling Brannvern	10 Salatbar
46	13 BRANNVERN- UKE I BARNEHAGEN	14	15 PLANLEGGINGS- DAG BARNEHAGEN STENGT	16 PLANLEGGINGS- DAG BARNEHAGEN STENGT
47	20 VI STARTER MED PROSJEKT «GLEDELIG JUL»	21	22 SU sin høstfest	23 FRIST FOR JULEFERIESVAR! (digitalt skjema)
48	27	28	29 Hakkebakke julevandring	30

Medvirkning foreldre

Vi ønsker en god dialog med hjemmet og vi ønsker at foreldre er engasjerte, deltagende og synlige i barnehagen. Foreldre har anledning til å involvere seg i styrearbeid, samarbeidsutvalget, arbeidsutvalget og foreldrerådet.

En ypperlig anledning er å medvirke i foreldresamtaler og brukerundersøkelsen!

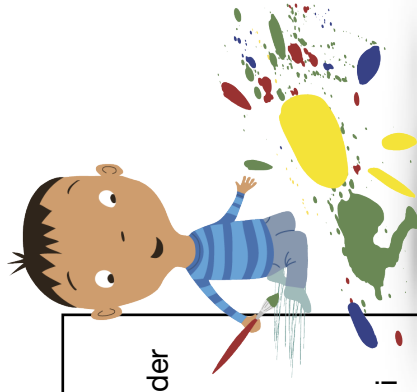
BRANNVERNUKER

Vi arrangerer brannvernuker i november for å gi barna førstehånds erfaringer med hva vi skal gjøre dersom vi hører brannalarmen. Vi lærer barna beredskapsnummerene. Vi snakker om hva vi kan gjøre dersom vi kommer i en situasjon der vi selv trenger hjelp eller dersom vi må hjelpe noen andre. Opplegg er tilpasset barnas alder.

JUL

Vi har adventssamling hver mandag frem mot jul. Vi har kalender på hver avdeling der vi teller ned til julaften. Vi lager julegavehemmeligheter og baker frem mot desember!

BRUKERUNDERSØKELSE kommer - veldig kjekt om alle tar seg tid til å svare! Resultatene blir brukt i endringsarbeid i barnehagen.

DESEMBER 2023

48						1 Fellessamling jul
49	STORAVDELING OG TROLLUNGENE SYNGER PÅ GAMLEHJEM	4 Julevandring for Kardemommeby	5 Klubben 2017 kullet inviteres til julekos! 13.30 - 15.15	6 Nissefest	7	8
50		11	12	13 LUCIA- FROKOST 07.30 - 09.00	14	15
51		18	19	20	21	22 GOD JUL!
52		25 FØRSTE JULEDAG Barnehagen stengt	26 ANDRE JULEDAG Barnehagen stengt	27	28	29

I desember har hver avdeling sin kalender og adventssamling. Vi har opplegg på avdelingene, vi tenner lys og synger julesanger. Tradisjonen tro, drar vi til Bjergsted og ser julekonserten som Stavanger Symfoniorkester arrangerer. Barna i Bamsebu synger på gamlehjem, vi deler ut julekort i nablaget og de store avdelingene går julevandring i kirken. Opplegg i kirken er valgfritt og foreldre avgjør om barnet deltar eller ikke. Klubben går luciatog og vi baker lussekatter + mye mye mer. Jul er kos!

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Barna skal få muligheten til å oppleve kunst og kultur, og selv få utfolde seg og uttrykke seg estetisk. Vi har ulike uttrykksformer som dans, drama, billedkunst, musikk, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Vi gir barna rom for å være nysgjerrige og oppmuntrer til eksperimentering. Barna skal få bearbeide inntrykkene sine der de voksne gir tid og rom for dette.

Mennesket har grunnleggende fantasi og skaperglede som skal utvikles. Det gir ekstra glede å dele disse opplevelsene sammen og bidrar til økt samhörighet.

JANUAR 2024

1	1	2	3	4	5
	FØRSTE NYTTÅRS DAG Barnehagen stengt.		Nyttårsfest!		
2	8	9	10	11	12
					Salatbar
3	15	16	17	18	19
			Pysj-fest!		Vrimmel med sangsamling
4	22	23	24	25	26
	Eksperimenttuger				
5	29	30	31		
	Eksperimenttuger				

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Vi jobber med språkstimulering gjennom hele barnehageåret! Vi er bevisste på å sette ord på det vi gjør i løpet av dagen. Vi utnytter situasjoner i hverdagen som påkledning, måltider og lek til å samtale og sette ord på verden. Vi jobber mer strukturert med språk i planlagte aktiviteter som samling og formingsaktiviteter. Vi vil gi barna språkglede og leselest!

GLEDING

Når de voksne har det bra og er bevisste på hvordan de gjør seg selv og andre gode, er sjansen stor for at dette også smitter over på barna.

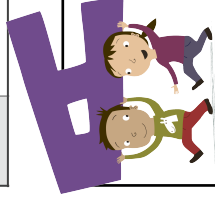
BARNESYN

Barn og voksne er like mye verdt, men ikke likestilt i relasjonen.

Det finnes ikke vanskelige barn- bare barn som har det vanskelig.

Vi feirer det nye året og vi markerer det med en skikkelig fest! Vi dekker til langbord og serverer barna varm mat inkludert dessert. Barna får kle seg opp og vi har vrimmel på hele huset med aktiviteter.

Eksperimenter - Vi vil at barna skal få erfare forskjellige eksperimenter der de kan lære om hvorfor utfallet ble som det ble. Vi vil underbygge barnas nysgjerrighet og deres ønske om å lære mer. Eksperimenter gir barna en opplevelse av for eksempel naturfenomenen, fysisk lov eller en reaksjon.

FEBRUAR 2024

5				1	2
				Vi henger opp vinterferielapp	Salatbar
6	5	6	7	8	9
	Samenes uke!				
7	12	13	14	15	16
		KARNEVALS-VRIMMEL			
8	19	20	21	22	23
	PÅSKEFERIE-SKJEMA, digitalt				Fellessamling Tema
9	26	27	28	29	
	SKOLENS VINTERFERIE-UKE				

Samenes nasjonaldag

Vi markerer samenes nasjonaldag avdelingsvis og på huset.

Karneval

Vi har en årlig karnevalsdag der vi kler oss ut og har en fest! Vi har disco, vi danser, vi har aktiviteter og vi leker sammen. Barnehagen har en del kostymer liggende i barnehagen for de som ønsker å låne.

Bamsebu sine vedtekter om åpningstider og ferie:

§10 - Barnehagen har åpningstider 07.00 - 16.30. I løpet av året er barnehagen stengt fem kurs- og planleggingsdager. Barnehagen er stengt på helligdager, inkludert jule- og nyttårsaften. Onsdag før Skjærtorsdag stenger barnehagen kl 12. Barnehageåret 2023 / 2024 starter 15. august.

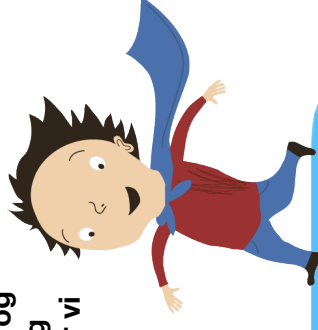
Alle barn i barnehagen skal ha minst fire ukers ferie i løpet av barnehageåret. Felleferien har åpningstid 07.30 - 16.00.

Bamsebu Barnehage

- delt glede er dobbel glede

Vi er opptatt av å dele sorger og gleder! Ved å anerkjenne og forstå hverandres følelser får vi en sterkere relasjon!

BARN MEDVIRKNING

I et trygt barnehagemiljø får barna lov til å være med på å påvirke sin egen hverdag. Gjennom de voksnes blikk og kunnskap vil de se barna, deres lek, interesser, undring og utvikling. Barna vil bli sett og forstått. Barna skal være rustet til å ta ansvar for de valgene de tar. Medvirkning finner sted både i formelle og uformelle situasjoner.

MARS 2024

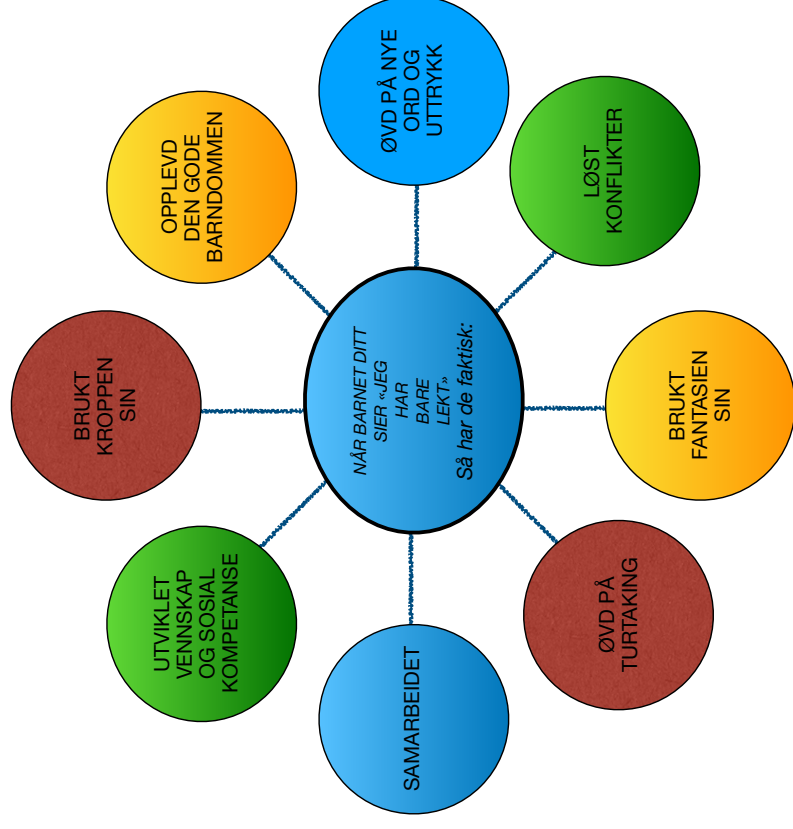
9	SKOLENS VINTERFERIE- UKE				1
10	4	5	6	7	8
				Påkesamling	Salatbar
11	11	12	13	14	15
		Barnehage- dagen «Stedet mitt»			
12	18	19	20	21	22
			Påskefrokost	Påsketur	Vrimmel
13	25	26	27	28	29
			Åpent 07.00 - 12.00	SKJÆR- TORS DAG BARNEHAGEN STENGT	LANG- FREDAG BARNEHAGEN STENGT

Påske: En plan for markering av påske blir laget avdelingsvis. Målet er at påskebudskapet blir formidlet i henhold til rammeplan. Vi tilpasser tema og formidling til barnas alder. Vi får som regel besøk av Påskeharen når hele barnehagen går samlet på påsketur!

Vi inviterer til påskefrokost for foreldre og barn. Det er et fint samlingspunkt der vi kan ta en drøs sammen, leke, få noe god mat og bli kjent med andre foreldre og barn på huset! Hjertelig velkommen!

LEK

Lekens kjennetegn er at den er en frivillig aktivitet som barnet selv velger å delta i. Leken er "på likt nivå" og ligger utenfor det vi oppfatter som den virkelige verden. Leken er lystbetont og indre motivert for barnet. Gjennom lek bearbeider barnet hendelser og opplevelser. Lek fremmer utvikling og styrker barnets identitet og selvfølelse. Å leke er et mål i seg selv!

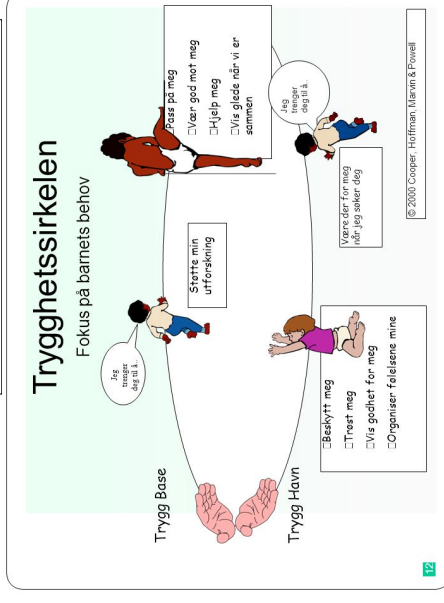
APRIL 2024

14	1	2	3	4	5
	2. PÅSKEDAG BARNEHAGEN STENGT	PLANLEGGINGS DAG BARNEHAGEN STENGT			Salatbar
15	8	9	10	11 FRIST FOR SOMMERFERIE- SVAR, digitalt	12
16	15	16	17	18 Årsmøte kl 20 Etterfulgt av foreldreråd	19 Vrimmel
17	22	23	24	25	26 Felles sangsamling
18	29	30			

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

Som pedagogisk virksomhet planlegger, dokumenterer og vurderer vi våre hverdagsaktiviteter. God *planlegging* sikrer at vi får kontinuitet og progresjon i vårt pedagogiske arbeid. Gjennom *dokumentasjon* viser vi barn, foreldre og personal hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen. Vi *vurderer* deretter vårt arbeid for å se hvor godt vi lykkes i å gjøre planer om til praksis. Både barn, foreldre og ansatte skal medvirke i disse prosessene.

ARBEIDSMETODER

Støtt meg
når jeg
trenger det
og la meg
utforske når
jeg er klar!

Bevisst omsorg

Hva er
handlingsuttrykket /
atferden et symptom
for? Barn trenger
trygghet i trygge
voksne, gode
relasjoner og hjelp til å
regulere følelsene sine.

Personlig språk

Vi går bort fra et generelt
språk der vi snakker om
“man bør... og en må...”.
Vi går bort fra å
kommandere- “ du må
kle på deg, du skal
spise opp maten din” og
over til å snakke ut i fra
oss selv. “Jeg vil at du
kler på deg nå, for jeg
ønsker ikke at du skal bli
kald når du skal leke
ute”. Vi forklarer barna
hvorfor vi ønsker en
handling.

Årsmøtet er satt til torsdag 18.

april. Årsmøtet er foretakets øverste organ. Årsmøtet innkalles skriftlig minst en måned før, og inneholder en dagsorden. Sammen med endelig dagsorden sendes sakspapirer med forslag til vedtak fra styret ut. Alle medlemmer/foreldre har møterett til årsmøtet.

MAI 2024

		1 ARBEIDERNE DAG Barnehagen stengt	2	3
19	6	7	8 KRISTI HIMMELFART Barnehagen stengt	10 Planleggings- dag Barnehagen stengt
20	13	14	15 AKTIVITETSDAG I BARNEHAGEN	17 GRUNNLOVS -DAGEN 24
21	20 2. PINSEDAG Barnehagen stengt	21	22 BREKKO- SMAK PÅ TUR	31
22	27	28	29	30 SOMMERFEST i barnehagen arrangert av SU 16.30 - 18.00

Avslutning for klubben! En opplevelse for livet og mestring for de eldste barna.

Tur til Brekko. Tema er "smak på tur". Sammen med fem andre barnehager går vi en løype med 22 forskjellige smaksprøver i fantastisk natur og terreng! En sanselig opplevelse for små og store! Vi bestiller buss med bilseter til alle.

Vi har en aktivitetsdag før 17. Mai der vi gjør ulike aktiviteter på poster rundt barnehagen.

KROPP, BEVEGELSE OG HELSE

I barnehagealder lærer barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeheerskelse, vaner, fysiske egenskaper og innsikt i hvordan de kan ivareta helse og livskvalitet. Gjennom kroppslig aktivitet lærer barna seg selv og verden å kjenne.

Det mest naturlige for barn er bevegelse, og barns kontakt med andre barn utspiller seg oftest med kroppslige signaler og aktiviteter.

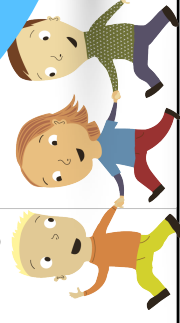
OVERGANGER

I mai vet vi hvilken avdeling barna fra Lønneberget og Hundremeter begynner på til neste barnehageår. Overgangsbarna besøker Kardemommeby og Hakkebakke to ganger i uken for å bli kjent med de andre barna som går der og de voksne som jobber der. En kjent voksen fra liten avdeling følger barna og er med dem helt til den trygge voksne kan trekke seg tilbake og la de nye voksne passe på.

Språktiltak

Vi setter fokus på dette

kompetansehevingsporgrammet satt i gang av Stavanger kommune. Vi jobber blant annet med språklig bevissthet i personalgruppa. Hver avdeling har en språkvegg der de vil synliggjøre hva de jobber med av fokusord og tema. Språksamlinger i grupper står sentralt.

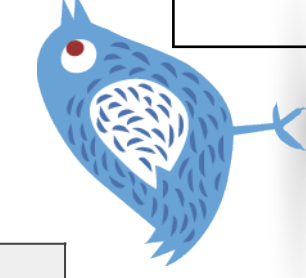

JUNI 2024

23	3	4	5	6	7
			LUNSJ for de nye barna i barnehagen kl 11 FORELDREMØTE for nye foreldre kl 19.30		SPARKESYKKEL DAG
24	10	11	12	13	14
25	17	18	19	20	21
26	24 SOMMER- BARNEHAGEN STARTER	25	26	27	28

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Barna skal få oppleve at de er en likeverdig del av en gruppe og et samfunn i barnehagen. De skal få muligheten til å medvirke, utforske og oppdage barnehagens nærmiljø og byen vår. I barnehagen får barna oppleve å ta buss, turbuss og tog. Vi vil styrke barnas kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levestett.

Bærekraftig utvikling

Vi vil at barna skal møte gode holdninger i barnehagen der vi ivaretar naturen. Vi vil gi barna muligheter for å sortere søppel, lære om naturen, mat liv og helse. Gode verdier skapes gjennom opplevelser

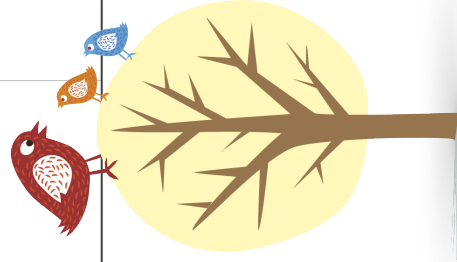
Sommerfesten i barnehagen blir arrangert av SU. Det blir solgt pølser, brus, kaker og lodd. Inntektene går til barna i barnehagen.

Opptak av nye barn er klart! Barnehagen tilbyr lunsj for nye barn og foreldre, foreldremøte og oppstartssamtaler for alle nye familier. Målet er å bli bedre kjent med nye Bamsebuere og dessuten gi informasjon om barnehagen.

Vi arrangerer **sparkesykkeldag** for hele barnehagen! NB! Husk hjelm og beskyttelse.

JULI 2024

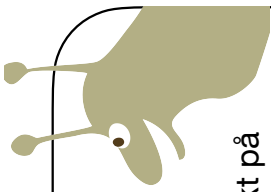
27	1	2	3	4	5
28	8	9	10	11	12
29	15	16	17	18	19
30	22	23	24	25	26
31	29	30	31		

Vikarer

Vi ønsker å benytte kjente og kjære vikarer også om sommeren. Det vil være minimum en voksen fra hver avdeling på jobb til enhver tid.

SOMMERBARNEHAGE

Om sommeren er vi færre barn i barnehagen og vi liker å slå sammen avdelingene. På den måten får barna lekt på tvers av avdelingene og de blir bedre kjent med barn og voksne på de andre avdelingene. Sammenslåing gjør også personalutnyttelsen bedre.

Personalet fordeler ansvar for hvem som arrangerer forskjellige temaer. Det blir ulike tema hver uke! Noen tema er turoke, vannuke og sjørøveruke. Ja, vi har tema og kjekke planer. Men, samtidig er sommeren en tid med færre barn, færre voksne og færre planer. En tid for spontanitet, ro og medbestemmelse!

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

I Bamsebu er vi bevisste våre holdninger og vårt menneskesyn.

Vi jobber aktivt i personal- og foreldregruppen med hvordan vi møter mennesker. Vi ønsker å møte mennesker med et ikke- dømmende menneskesyn og vi vil tro det beste om andre mennesker. Vi lærer barna å respektere ulikheter og å sette pris på dem. Vi vil gi barna redskaper til å møte utfordringer og hjelper dem med å tenke selvstendig. Vi gir barna innsyn i forskjellige kulturarver og vi ivaretar mangfold.

AUGUST 2024

31				1	2
32	5	6	7	8	9
33	12 VELKOMMEN TIL NYTT BARNEHAGE- ÅR!	13	14 PLANLEGGINGS- DAG	15	16
34	19 Oppstart svømming for Klubben	20	21	22	23
35	26 Svømming klubben	27	28	29	30

FORELDRESAMRBEID GJENNOM STYRET, SU, AU og FORELDRERÅDET

Styret i Bamsebu barnehage representerer selskapets eiere og består av fire foreldre samt to varamedlemmer, personalet velger to representanter og daglig leder er sekretær. Styret velges av årsmøtet.

SU består av minst to foreldre og to ansattrepresentanter. SU er et rådgivende og kontaktskapende organ. De møtes ca kvartalsvis.

AU består av fire foreldre (en fra hver avdeling). AU har hovedansvar for gjennomføring av dugnad.

Foreldrerådet i barnehagen består av alle foreldre. Felles foreldremøte er arena for foreldrerådet.

At barnet ditt vil gråte når du sier ”hadet” i barnehagen er naturlig. Du som foreldre er den viktigste personen i barnets liv, den trygge tilknytningen som for barnet representerer trygghet og overlevelse. Nå skal barnet knytte seg til andre personer- klart det vekker følelser i et lite barn. Alle følelser er lov. Det vi gjør er å møte barnet ditt og anerkjenne de følelsene vi opplever at barnet ditt har. “ Ble du lei deg nå når mamma gikk? Jeg vil være her for deg. Jeg vil holde deg.” Noe av det viktigste vi kan lære et barn, er at alle følelser er lov og dine følelser er rett for DEG. Barnet får ubetinget kjærlighet uansett! Når barnet ditt er lei seg, og du må forlate et gråtende barn- husk at vi vil gjøre alt i vår makt, ALLTID, for at barnet ditt har det trygt og godt. At de har et trygt fang, og blir holdt akkurat så lenge som de trenger det. Vi vil aldri gi opp å trøste barnet ditt. Vi vil være tilgjengelige hele tiden!

9. Hvordan barnehagen jobber med lek, danning, omsorg og læring

Omsorg

Omsorg er nevnt i barnehagens verdigrunnlag. Vi tenker at omsorg er kjærlighetens arbeid. *“Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet”*, Ref rammeplan for barnehager.

Hva vil vi legge vekt på i vårt omsorgsarbeid?

- Vi voksne vil være trygge, tilstede og tydelige. Vi vil være tilgjengelige autoritative voksne.
- Vi vil bruke god tid i overgangsperioder- både småbarnets tilvenning, overgang til stor avdeling og ved overgang til skole.
- Vi vil være gode rollemodeller, fordi barna speiler seg i oss.
- Vi vil gi barna mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.
- Vi skal selvfølgelig ha fokus på å gi barna omsorg, men også fokusere på barnas egne omsorgshandlinger. Vi vil “catch them being good”.
- Vi vil ha et ikke- dømmende menneskesyn, tenke at alle gjør det beste de kan ut i fra de forutsetningene de har til enhver tid og gi ubetinget kjærlighet til alle.
- Vi vil sørge for at alle opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- Vi vil være autentiske og ekte i vår samhandling med barn.
- Små barn er følelsesvesener. Vi anerkjenner deres følelser, hjelper dem med å regulere sine følelser og hjelper dem med å finne løsninger.
- Vi har fokus på å trene selvstendighet. Når barna kjenner på at de klarer selv, gir det god mestrings- og selvfølelse.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnas og barnehagens liv. Lekens egenverdi skal anerkjennes.

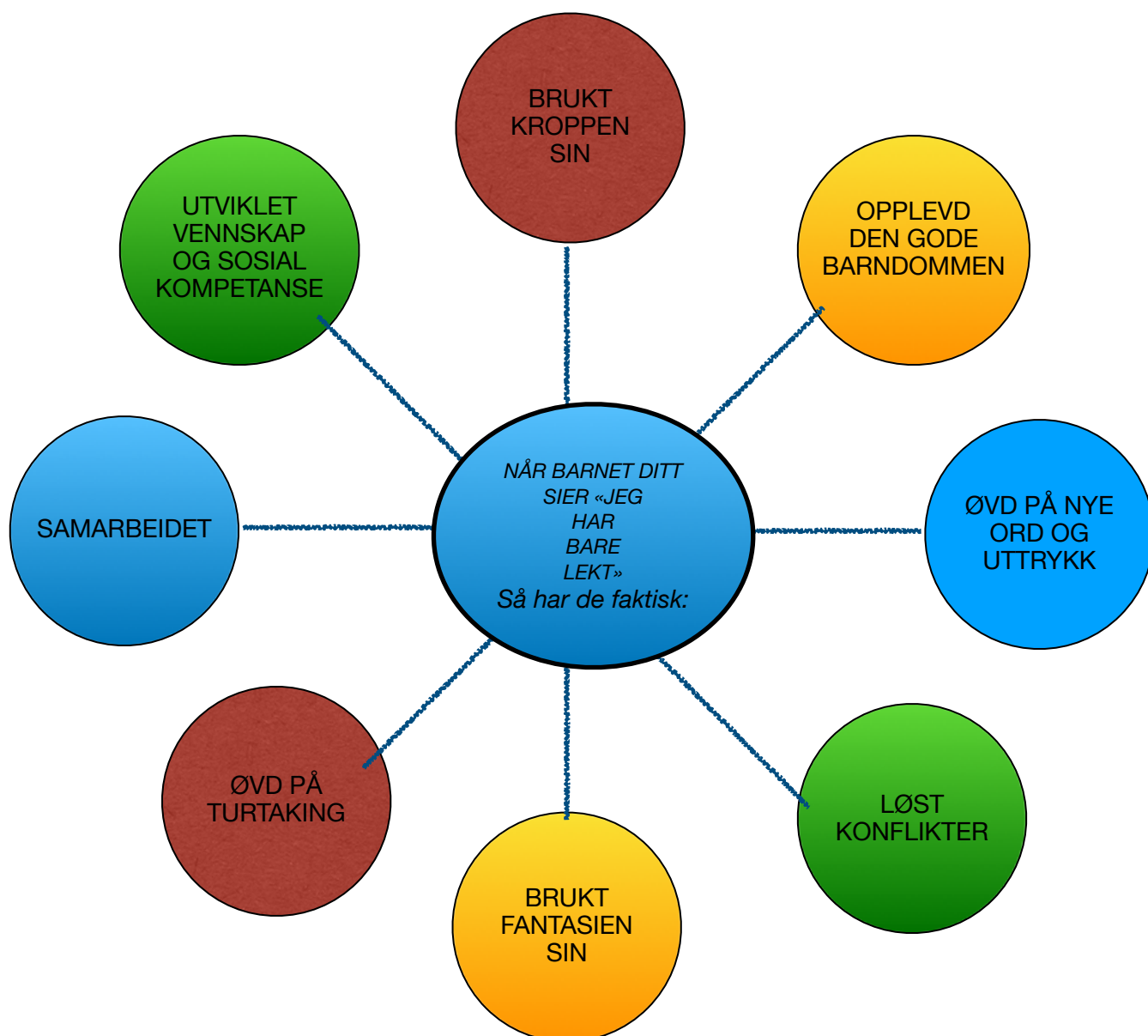
“Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til, og gi rom for, ulike typer lek både ute og inne.” Ref rammeplan for barnehager.

Lekens kjennetegn er at den er en frivillig aktivitet som barnet selv velger å delta i. Leken er “på liksom” og ligger utenfor det vi oppfatter som den virkelige verden. Leken er lystbetont og indre motivert for barnet. Gjennom lek bearbeider barnet hendelser og opplevelser. Lek fremmer utvikling og styrker barnets identitet og selvfølelse. Å leke er et mål i seg selv!

Barns lek utvikles gjennom flere stadier. Fra de aller minste barnas sanse- motoriske lek, til toddlernes kroppslige utforskning, videre til den begynnende symbollek i 3 års alderen og mot den mer avanserte symbollek og rollelek hos de eldre barna.

Hva vil vi legge vekt på i forhold til lek?

- Vi vil være lekne og spontane sammen med barna. Ta initiativ til lek.
- Vi vil legge til rette for variert lek og varierte aktiviteter. Gjøre lekemateriell tilgjengelig.
- Vite når vi aktivt skal hjelpe barna i leken / delta og når vi skal skjerme leken. Ha overblikk, observere leken, for å tilby støtte og veiledning.
- Gi barna god tid til lek og ikke være for opptatt av rutiner. Gi rom for fysisk boltre lek.
- Vi vil være tett på for å kunne forebygge mobbing. Jobbe for inkludering og mot utestenging.
- Bidra til at barna får felles opplevelser som de kan ta med seg inn i leken.

Lek versus voksenstyrt aktivitet

Vi er opptatt av å finne en balanse mellom den frie leken og voksenstyrte aktiviteter. Begge aktivitetsformer er viktige.

FN's rause definisjon av lek er "enhver oppførsel, aktivitet eller prosess satt i gang, styrt og strukturert av barna selv; den finner sted når og hvor mulighetene oppstår". Barna leker fordi de er motivert for å leke. De opplever livslyst, glede, mot og mestring i den frie leken. Den voksnes rolle er spesielt viktig med tanke på tilrettelegging av lekemiljøet og med tanke på å gi barna inspirasjon til å leke. Den voksne er også viktig med tanke på å skjerme denne viktige leken fra forstyrrelser og unødvendige avbrudd. Dersom barna ønsker oss med i leken deltar vi gjerne- vi ønsker å være lekne sammen med barna.

Voksenstyrt aktivitet / lekbasert læring preges på den andre siden av sterk voksenstyring og forhåndsbestemte mål. Kloke voksenstyrte aktiviteter kan skape magiske opplevelser, språklige utfordringer, undring og fantasi- som kan inspirere til lek i neste omgang.

Danning

Danning er en livslang prosess som skjer i samspill og samhandling med andre mennesker og omgivelsene rundt oss. Danning innebærer blant annet å utvikle en evne til å reflektere over egne og andres handlinger og væremåter. Gjennom gode dannelsesprosesser settes barnet i stand til å møte livet og se på seg selv som et verdifullt medlem i et større fellesskap. I barnehagen er opplevelser og samtaler mellom barn- barn og barn- voksen forutsetninger for barns danning. Det er blant annet den daglige omsorgen og hvordan barnet blir møtt som gir grunnlag for dannelsesprosessen.

Mens begrepet oppdragelse viser til noe barnet er passivt mottaker av (oppdras til lydighet, høflighet, disiplin. mm) henviser begrepet danning til noe barnet er aktivt deltakende i. I Bamsebu tenker vi på begrepet danning som det å bli seg selv som menneske i samspill med andre.

Hva vil vi legge vekt på i forhold til danning?

- Vi vil legge vekt på fellesskap og samhold samtidig som vi vil verdsette individuelle uttrykk.
- Vi vil kommunisere felles normer og verdier som er viktige for fellesskapet og lære barn å forstå og akseptere disse.
- Vi vil oppmuntre barna til å være nysgjerrige og prøvende i verden. Vi vil legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i fellesskapet.
- Vi ønsker at barna skal utfordre og tenke kritisk slik at de kan bidra til endringer.
- Vi vil lære barna å ha respekt for seg selv og andre.
- Vi vil legge til rette for gode opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Vi vil legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger. På den måten bygger vi selvfølelse og lærer dem å ha tro på egne valg og synspunkt.
- Vi vil samtale med barna! Ta oss tid- gi rom for undring og samtale.

Læring

Leken er den fremste læringsarena i barnehagen. Gjennom leken kan barna teste ut nye kunnskaper, trene seg i problemløsning og sosial samhandling. Barnehagen skal videre skape et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Hva vil vi legge vekt på i forhold til læring?

- Legge til rette for god lek. Gi tid, rom og inspirasjon til lek. Leker skal være tilgjengelige.
- Lek med språket eks rim, regler og bokstav- lek.
- Utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold.
- Bygge opp under barnets selvstendighet. Gi dem følelsen av å mestre, gi utfordringer tilpasset den enkeltes nivå.
- Et variert barnehagetilbud. Læring gjennom dans, musikk, forming, tur og hverdagssituasjoner med mer.
- Vi vil samtale med barna! Undre oss sammen, stille spørsmål som stimulerer til nye tanker... Lære dem verdien av å lytte- når man lytter lærer man ofte noe nytt.
- Gi positiv bekreftelse på det barna holder på med for å vise at det de gjør er viktig.
- Vi vil introdusere nye situasjoner, nye temaer, nye materialer og nye redskaper som bidrar til meningsfull samhandling.

10. Psykososialt barnehagemiljø

Mobbing / krenkelser

I Januar 2021 ble barnehageloven revidert. En av de viktigste endringene var fokus på det psykososiale barnehagemiljøet i barnehagen. Alle barn har rett på en trygg og god barnehagehverdag.

Bamsebu barnehage har utviklet en handlingsplan med fokus på og oppfølging av det psykososiale barnehagemiljøet. Denne planen godkjennes årlig av SU. Planen ligger på barnehagens hjemmeside.

Barnehageloven og vår handlingsplan presiserer blant annet:

- Alle barn har rett på et trygt og godt barnehagemiljø.
- Barnehagen skal ha nulltoleranse mot krenkelser som mobbing, trakassering, utestengelse, vold og diskriminering.
- Det utløses en aktivitetsplikt med flere delplikter dersom ansatte, barnet selv eller foreldre opplever at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.
- Alle ansatte har plikt til å gripe inn dersom de er vitne til at et barn blir utsatt for en krenkelse. Plikten innebærer å stanse, korrigere eller veilede barn som krenker andre barn.
- Det inntreer en skjerpet aktivitetsplikt dersom ansatte i barnehagen krenker barn.
- Personalet kan ikke unndra seg ansvar når en mobbesituasjon oppstår ved å si at de ikke har oppdaget det / sett det.
- Dersom en mobbesak oppstår, skal det alltid utarbeides en aktivitetsplan. Her skal foreldre involveres.
- Det er viktig å kartlegge hvem de sårbare barna er slik at vi kan være i forkant før en uheldig situasjon / relasjon oppstår.
- Et godt samarbeid mellom barnehage og foreldre er viktig i utviklingen av en god og trygg barnehage.

Vi oppfordrer foreldre til å lese gjennom planen med vedlegg som ligger på vår hjemmeside.

11. Arbeidsmetoder

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

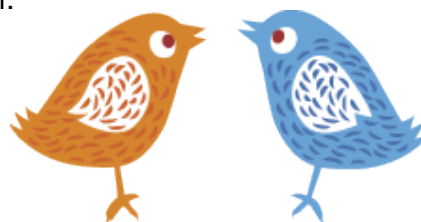
Som pedagogisk virksomhet planlegger, dokumenterer og vurderer vi våre hverdagsaktiviteter. God *planlegging* sikrer at vi får kontinuitet og progresjon i vårt pedagogiske arbeid. Gjennom *dokumentasjon* viser vi barn, foreldre og personal hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen. Vi *vurderer* deretter vårt arbeid for å se hvor godt vi lykkes i å gjøre planer om til praksis. Både barn, foreldre og ansatte skal medvirke i disse prosessene.

Planlegging

Målet er at planlegging skal bidra til et gjennomtenkt, hensiktsmessig og målrettet arbeid i barnehagen. Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planlegging skal skje med utgangspunkt i Rammeplan for barnehagen.

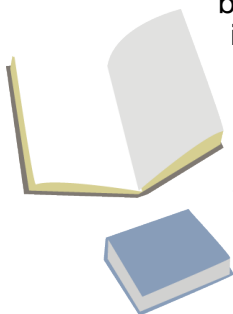
I vår barnehage har vi fem planleggingsdager og personalmøte hver måned dersom det ikke er planleggingsdag den aktuelle måneden. Her legger vi grunnlaget for vårt pedagogiske arbeid. Det gjennomføres ledermøte en gang i uken og hver avdeling har avdelingsmøte hver fjortende dag. Hver sjettede uke gjennomfører vi et fagmøte der alle pedagogene på huset deltar. Assistentene deltar på fagdager ca to ganger i året. Alle barnehagelærere har minimum fire timer ubunden arbeidstid og assistenter får også planleggingstid ved behov. Foreldre involveres gjennom årsmøte, foreldresamtaler / møter, SU og ved bruk av kommunikasjonsløsningen Kidplan, mail, skriv og daglig kontakt. Barna involveres blant annet ved å diskutere planer i samling / barnemøter, og ved at de voksne griper tak i det barna interesserer seg for.

Barnehagen utarbeider en årsplan som gjelder for ett barnehageår. Denne skal være forankret i hele personalgruppa og planen skal være brukervennlig og et arbeidsdokument for personalet. Årsplanen skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser- det er derfor viktig at alle i personalgruppa kan stå for det som står i denne planen. Årsplan godkjennes av SU.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Personalet skal synliggjøre for foreldre og barn hva tiden i barnehagen brukes til. Barn har rett til vern om sin personlige integritet og det er derfor viktig å ta et etisk perspektiv ved dokumentasjon.

Barnehagen bruker en kommunikasjonsløsning (app), PBL Mentor Kidplan, der vi legger ut bilder og informasjon til foreldre og foreldre får umiddelbare oppdateringer fra barnehagen. Dokumentasjon betyr å bevise, og vi i Bamsebu vil alltid vise foreldre, barn og ansatte mfl. hva vi holder på med av tema og prosjekt. Det gir et helhetlig bilde av arbeidet i barnehagen og informasjon om hva barnet opplever, lærer og gjør i barnehagen. Vi dokumenterer gjennom månedsbrev, årsplan, hjemmesiden/appen og uformelle og formelle praksisfortellinger. Vi sender sms ved behov og henger opp bilder/bildemontasjer på vegg. Klubben får med seg en minneperm fra sitt siste år. Den inneholder bilder fra alt klubben har gjort sammen. Permen vil også ha formingsaktiviteter/tegninger fra de andre årene. Denne permen får de med seg hjem når de slutter i barnehagen. Liten avdeling får også med seg en liten perm med minner fra liten avdeling.

Det er viktig for oss å ivareta personvern til barn og foreldre slik at ingenting i barnehagen blir gjort uten tillatelser fra foreldre. Dette gjelder også dokumenter for å se utviklingen til barna som progresjonsplaner, TRAS (Tidlig Registrering Av Språk) og Alle Med skjema.

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som HELE personalgruppen er involvert i.

- Avdelingene har to ganger i måneden avdelingsmøter. Dette er strukturerte møter som både inneholder planlegging og vurdering. I disse møtene legges mye av grunnlaget for videre arbeid og utvikling i barnehagen.
- Ledergruppen, som består av styrer og pedagogiske ledere på huset, har ukentlige ledermøter. Disse møtene blir i hovedsak brukt til utvikling, planlegging og evaluering- informasjon distribueres gjennom andre kanaler.
- Hvert halvår har avdelingene 3 timers møter der de foretar en halvtårsevaluering av arbeidet. Her vurderes måloppnåelse med tanke på perioden som har vært, og nye mål for neste periode settes.
- Personalet på avdelingene blir veiledet av pedagogisk leder på avdelingen og pedagogisk leder blir veiledet av styrer. På denne måten sikrer vi oss progresjon og utvikling av personalets kompetanse.
- Vi bruker Kari Papes verktøy; relasjonsskjema / trafikklensmodellen. Ved at de ansatte fyller ut dette skjemaet, kartlegger vi relasjonen mellom voksen-barn. Dette er en viktig prosess med tanke på bevisstgjøring i forhold til det psykososiale miljøet i barnehagen. Det er avgjørende for det enkeltes barns utvikling å ha det godt i barnehagen og ha gode relasjoner til de voksne.
- Vi har sjekklister for vurdering av psykososiale barnehagemiljøet som alle ansatte fyller ut to ganger i året (vår og høst).
- Vi går gjennom aldersinndelte progresjonsplaner og setter nye mål for barnas utvikling.

Slik legger vi grunnlaget for vurderingsarbeidet der målet er å ha en trygg, utviklende og lærende organisasjon.

12. Arbeidsmåter

I de følgende punkt vil vi gi en kort introduksjon av verktøykassa vår. Vi har plukket ut hva som er viktigst for oss i det pedagogiske arbeidet i barnehagen.

a) Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke- aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser.

I følge rammeplan for barnehagen skal barnehagen arbeide med syv fagområder. Vår progresjonsplan beskriver hva vi ønsker å gi barna av kunnskap, erfaringer og ferdigheter innenfor alle disse fagområdene. I prosjekt og aktiviteter arbeides det som regel med flere områder samtidig. Vårt mål er at alle barn skal få opplevelser og erfaringer fra alle områdene og vi skal sikre progresjon og utvikling for hvert enkelt barn.

I progresjonsplanen er mål og aktiviteter delt inn etter alder. Dette skal gi oss føringer for hvordan vi skal utvikle aktivitetene for barna etterhvert som de blir eldre. Disse oppdelingene er ikke absolutte, vi må alltid vurdere det enkelte barns modning og erfaringer.

Personalet bruker planen både for oppfølging av enkeltbarn og på gruppenivå. Planen gir oss retning og inspirasjon i arbeidet med progresjon.

b) Trygghetssirkelen (COS- circle of security)

Trygghetssirkelen bygger på mange års forskning på tilknytning, og viser oss hvordan de grunnleggende behovene henger sammen. Trygg tilknytning gir rom for utvikling.

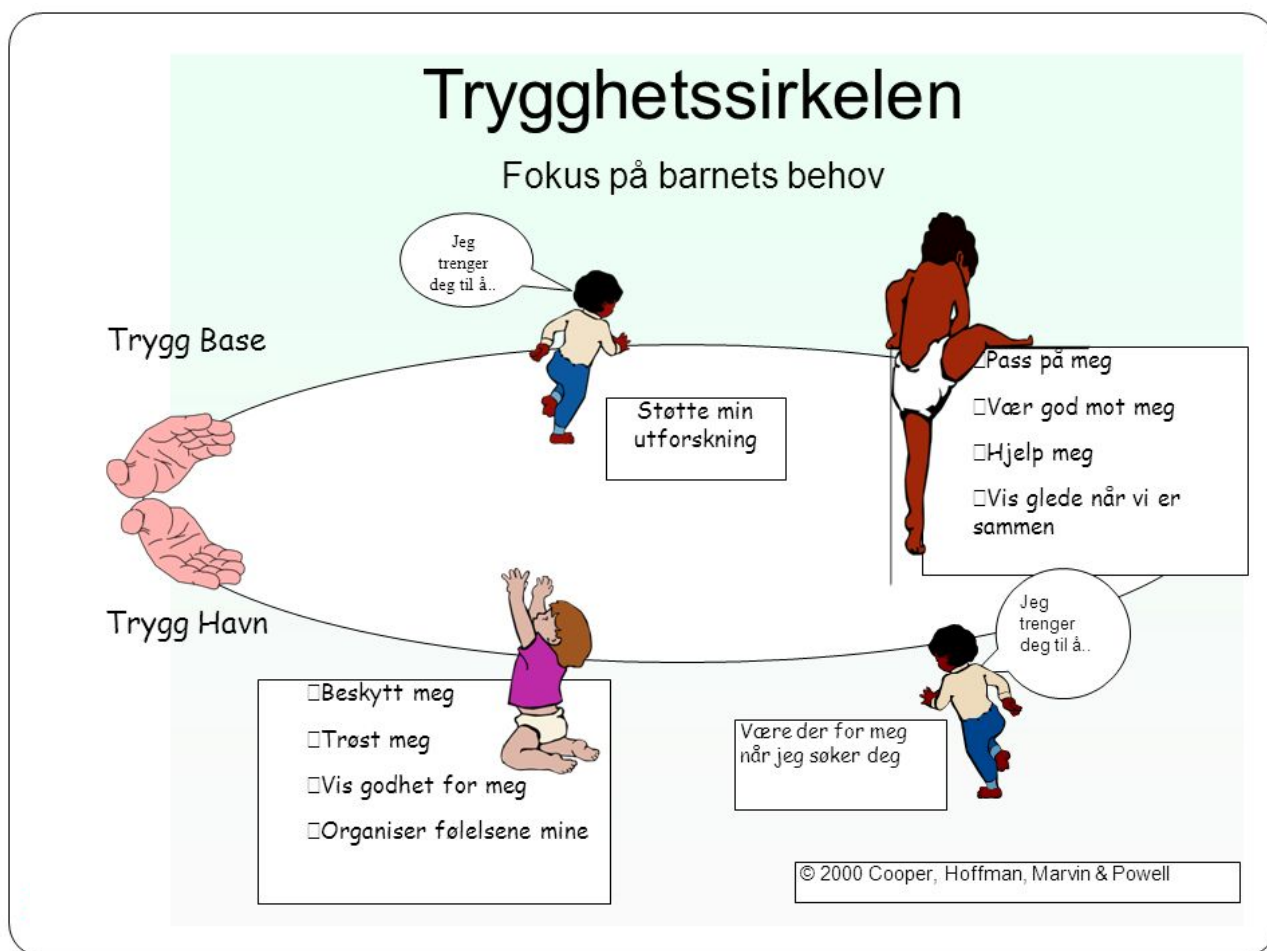
I Bamsebu barnehage bruker vi trygghetssirkelen for å forstå barnas behov for trygghet på den ene siden og utforsking / selvstendighet på den andre siden. Den voksne støtter barnets utforsking og fungerer samtidig som en trygg base. Den voksne gir tid, rom og beskyttelse slik at barnet kan utforske videre.

Når barnet vil utforske og gå fra den voksne (trygg base) så vil barnet ofte møte utfordringer, utrygghet eller noe som er vanskelig (eks blir skremt eller slår seg). Da vil barnet søke trøst, beskyttelse, godhet og noen som kan organisere alle følelsene som oppstår i barnet. Barnet vil da oppsøke den voksne igjen (en trygg havn).

De voksne skal fungere som ladestasjoner for barna. En tur opp på fanget, og ut for å oppleve verden igjen!

De voksne skal opptre på en autoritativ måte - varme, støttende og tydelige.

På denne måten oppnås trygg tilknytning og barna får hjelp til å regulere følelser og adferd.

c) Personlig språk

Personlig språk er komplekst, men man kan begynne med å se på voksenrollen. Vi i Bamsebu tenker at vi voksne skal være bevisst på hvordan vi kommuniserer både verbalt og fysisk. Barn er verdensmestere i å tolke- de tror at alt handler om dem. Hvis jeg sier verbalt «ja det kan jeg gjøre» men hele kroppen viser fysisk at jeg ikke har lyst, så vil det være dobbel kommunikasjon. Dette kan fort gi utrygge og usikre barn. Som tydelig voksen sier du «ja, nei, vet ikke, jeg vil, jeg vil ikke», og står for dette. “Vet ikke” er også et svar, men vi kan gjerne komme tilbake til barna med et mer fullstendig svar etter å ha undersøkt litt.

Vi ønsker å gå bort fra et generelt språk der vi snakker om “man bør... og en må..”. Vi ønsker å gå bort fra å kommandere- “ du **må** kle på deg, du **skal** spise opp maten din” og over til å snakke ut i fra oss selv. “Jeg vil at du kler på deg nå, for jeg ikke vil du skal bli kald når du leker ute”. Vi forklarer barna hvorfor vi ønsker en handling. Istedet for å bruke spørreordet “hvorfor”, et ord som fort kan få mennesker til å gå i forsvar, ønsker vi å undre oss og bruke spørreordene “hva og hvordan” eller «fortell meg om det».

For å klare dette:

- være ærlig med mitt ja og nei
- være tydelig slik at barna slipper å tolke
- gå gjennom hjertet- vil jeg virkelig dette?
- sette ord på egne og barnas følelser
- aktiv lytting og undring
- øyekontakt og fysisk kontakt
- ikke tro at du vet, spør for å bekrefte/avkrefte
- Bevissthet omkring eget kroppsspråk og mimikk

d) Bevisst omsorg

Bevisst omsorg er en holdning og en måte å se barn på som kan øves opp. Tankegangen baserer seg på tre grunnpilarer:

1. Trygghet (være en trygg voksen)
2. Relasjon (bygge relasjon gjennom samspill og tillit)
3. Følelsesregulering (hjelp barnet til å lære å regulere egne følelser)

For at vår hjerne skal utvikle seg normalt, trengs en trygg tilknytning og god reguleringsstøtte. Det å ha erfart en trygg tilknytning som barn gjør oss mer robuste i møte med livets belastninger.

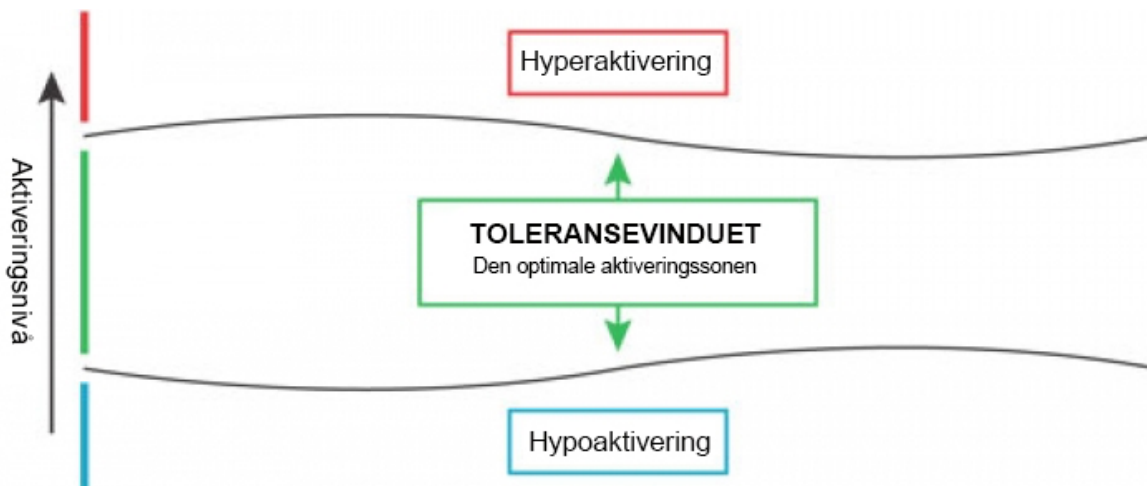
Gjennom arbeid med bevisst omsorg øker vi forståelsen av barnas atferd. Barns atferd er et smerteuttrykk for hvordan de har det. Vi snakker ikke om vanskelige barn men om barn som har det vanskelig. Vi voksne møter barna i deres følelser. Gjennom kjærlighet, trygghet og tillit vil vi kjenne igjen følelser og hjelpe dem med å regulere følelsene sine. Barnet skal bli kjent med følelsene sine og utvikle et språk for å kunne snakke om følelser.

Vi i Bamsebu vil alltid tenke at det ligger noe bak handlingen til barna. Hva er atferden / handlingsuttrykket et symptom for? Gjennom vår bevissthet om egne følelser kjenner vi igjen reaksjoner og hjelper å regulere barna.

For å forstå hvor barna er, og hva de trenger, så ser vi på toleransevinduet. Der kartlegger vi om barna er over- eller underaktiverte. Barna trenger forskjellige tilbakemeldinger ut fra hvor de er. Det er viktig å se hvert enkelt barns behov ut fra hvor de er.

Forståelse av toleransevinduet

Vi har alle en grense for hva vi klarer, og hva vi ikke klarer å håndtere. Det er vanlig at denne grensen varierer ut fra dagsform, erfaringer, situasjoner og annet som påvirker oss. Denne grensen kan vi kalle for vårt toleransevindu.

Kroppen vår har et beskyttelsessystem som skal beskytte oss mot fare. Det er helt fantastisk! Det er lurt å flykte når du har en sverm med bier etter deg og det er lurt å fryse når trusselen blir for og du ikke kommer deg noen vei. Noen ganger skjønner vi hvorfor vi blir redde, andre ganger ikke. Men den kroppslige reaksjonen kommer allikevel. Vi kan gå i 4 ulike modus:

1. Kampmodus. Vi kan slå, sparke, spytte, rive i håret med mer.
2. Flukt modus. Vi vil bare springe bort fra situasjonen som er vanskelig og truende.
3. Frys modus. Vi stivner og klarer ikke å bevege oss.
4. "Fawn" modus. Vi blir medgjørlige og hjelpsomme for å unngå konflikt.

Når et barn opplever å gå ut av vinduet sitt, er det vår jobb som voksne å hjelpe dem tilbake. De trenger varme og trygge voksne som kan snakke rolig og behersket til dem. Det kan være provoserende når barn utagerer, sier stygge ting og slår oss. Men husk- "elsk meg mest når jeg fortjener det minst- det er da jeg trenger det mest".

Noen barn trenger å bli strøket på ryggen eller snakket rolig til når de er hyperaktiverte mens noen trenger musikk eller å klemme på en ball. Noen barn trenger å drikke litt vann når de er hypoaktiverte (apatiske) eller kanskje de trenger å strekke litt på seg eller å gå litt sammen med en venn?

Det er når de er i vinduet sitt at de har det best og de er i posisjon til læring. Når de er i vinduet sitt har de lett for å tilpasse energien og følelsene til den situasjonen de er i.

e) Gleding

Barnehagen er sterkt inspirert av Siri Abrahamsen og hennes "Gleding" konsept.

Bamsebu ønsker å ha fokus på å "bygge empatiske mennesker som gjør en forskjell for seg selv og andre." Vi ønsker å gjøre verden til et bedre sted, litt bedre for hver dag som går... Vennlighet er et sentralt ord. Hva har vi gjort for å glede andre i dag? Smil er en sentral handling. Hvor mange varme smil har vi delt ut i dag?

Mens andre har fokus på anti- mobbing ønsker vi å fokusere på "gleding". Ja til respekt for hverandre, ja til verdighet og ja til at alle skal få være seg selv! Ja til enkeltmennesket og ja til fellesskapet.

Vi ønsker å ha fokus på *hva vi skal gjøre* i stedet for *hva vi ikke skal gjøre*- på den måten får vi en positiv holdning i relasjonen til hverandre.

Eks.

Ikke bråk slik ved lunsjbordet!

Vs.

Kjenn hvor hyggelig og godt vi har det når vi sitter rolig ved lunsjbordet!

Vi vil ha fokus på å gjøre hverandre gode og godt. Når vi tenker noe fint om noen, si det til dem! Vi vil utfordre barn og voksne til å gjøre noe fint for andre. Vi bruker bevisst ordet "gleding" når barnet gjør eller sier noe fint til andre. Eks. Når du holdt opp døren for meg nå, så var det "gleding".

Konkret vil vi:

- Lese bøkene om Lykke og Wilmer, skrevet av Siri Abrahamsen, og samtale rundt disse.
- Vi vil dra på besøk til gamlehjem rundt juletider for å synge julesanger.
- Vi gir julekort til naboene.
- Vi overrasker foreldre fra tid til annen med positive handlinger og ord. Eks post-its på plassen...
- Hemmelig venn ordning på avdelingen.
- Gå til nabobarnehagen med vennskapsarmbånd, noen hyggelige ord eller en dans
- Vi lager takknemlighetstavle på fellesrommet.
- Vi lager skuespill om superkraften gleding. Her får vi med viktigheten av å ha en gjeng, inkludere andre samt gode ord og handlinger.
- Si mange fine ord til hverandre i samling! Se hva som skjer med mennesker når de får høre mange fine ord om seg selv.

f) Barns medvirkning

Barns rett til medvirkning er beskrevet både i barnehageloven, rammeplanen, FN's barnekonvensjon og grunnloven.

Vi i Bamsebu barnehage tenker om medvirkning:

- Barna skal ha rett til medvirkning tilpasset barnas alder og forutsetninger. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.
- Barna skal få lov til å påvirke sin egen hverdag- de har rett til å si hva de mener om barnehagens daglige virksomhet.
- Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skaper trygge rammer hvor barna kan prøve ut sine valg.
- Vi er tilstedeværende voksne som ser barnas interesser og idéer og løfter dem frem.
- Barna skal bli hørt og deres meninger skal bli tatt på alvor.
- Vi utfordrer barna til å tenke selvstendig.
- Vi skal være sensitive voksne som fanger opp barnas følelser og behov for trygghet og trivsel.
- Vi er like interessert i å finne ut hvordan 1 åringen har det som hvordan 5 åringen har det.

Medvirkning finner sted i både formelle og uformelle situasjoner som samlingsstunder, lunsj, påkledning, samtaler og lek. I nære relasjoner med andre barn og voksne lærer vi hverandre bedre å kjenne.

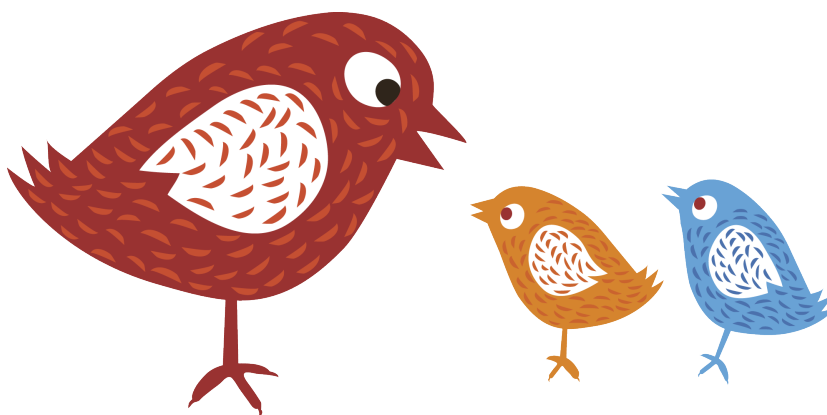
g) Foreldre og MEDVIRKNING

Ref rammeplan for barnehager skal “barnehagen i **samarbeid og forståelse med hjemmet** ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlaget for allsidig utvikling”.

Vi trenger en god dialog med hjemmet og vi ønsker at foreldre / foresatte er engasjerte, deltakende og synlige i barnehagen. Vi er en lærende organisasjon i stadig endring, og foreldrenes innspill er viktige med tanke på retning og valg som vi tar i barnehagen.

Foreldresamarbeid skal skje både på individ- og gruppenivå. Samarbeidet starter allerede før barnet begynner i barnehagen- ved foreldremøte, lunsj og oppstartssamtale. I disse møtene kan foreldre si noe om forventninger og ønsker. Hvert halvår gjennomfører pedagogisk leder foreldresamtale med foreldrene. Her kan barnehage og hjem utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Det blir avholdt minst to foreldremøter i løpet av et barnehageår. Foreldre har også anledning til å involvere seg i styrearbeid, Samarbeidsutvalget, Arbeidsutvalget og foreldrerådet.

Den årlige foreldreundersøkelsen i regi av Utdanningsdirektoratet er viktig for oss i barnehagen. Hver høst kan foreldre gi tilbakemelding, anonymt, på utvalgte tema. Resultatet fra undersøkelsen brukes som grunnlag for utvikling og endring i barnehagen.

h) Fagområdene

Rammeplan for barnehagen beskriver syv ulike fagområder for å sikre et variert og allsidig pedagogisk innhold i barnehagetilbudet. Fagområdene er integrert i barnehagens hverdagsliv.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Rammeplan:

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Gjennom varierte og rike erfaringer får barnet utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.

Språkstimulering er en viktig del av hverdagen i Bamsebu. Vi jobber med språkstimulering gjennom hele barnehagehverdagen, og vi er bevisste på å sette ord på det vi gjør i løpet av dagen. Vi utnytter situasjoner i hverdagen som påkledning, måltider og lek til å snakke sammen og sette ord på verden. Vi jobber også mer strukturert med språk i mer planlagte aktiviteter som samling og formingsaktiviteter.

MÅL: Barna skal få varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Rammeplan:

Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse.

Vi ønsker at barna skal oppleve bevegelsesglede ut i fra sine forutsetninger. Vi legger til rette for at barna skal tilegne seg kunnskap og ferdigheter innenfor kropp, bevegelse, mat og helse. Det er viktig for oss å ivareta det sunne forholdet til egen kropp både mentalt og fysisk. Vi tilbyr barna et variert kosthold der en oppmuntres til å smake, lukte, se og føle. Vi har mye bevegelsesglede både inne og ute, der vi har mini-røris, danser, går tur, har yoga, sykler, klatrer, springer og går.

MÅL: Barna skal oppleve et variert og allsidig fokus på kropp, bevegelse, mat og helse.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Rammeplan:

I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk.

Vi vil legge til rette for kreativitet i Bamsebu. Barna skal få muligheten til å oppleve kunst og kultur, og selv få utfolde seg og uttrykke seg estetisk. Vi har ulike uttrykksformer som dans, drama, billedkunst, musikk, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Vi gir barna rom for å være nysgjerrige og oppmuntrer til eksperimentering. Barna skal få bearbeide inntrykkene sine og de voksne gir tid og rom for dette.

MÅL: Bidra til å utvikle kreative og fantasifulle barn.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Rammeplan:

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling.

Barnehagen skal bidra til at barn blir kjent med og får forståelse for planter, dyr, landskap, vær og årstider, og likeså bærekraftig utvikling. Vi vil utvikle barnas kjærlighet til naturen, forståelse for samspillet i naturen, og samspillet mellom mennesket og naturen. Barna skal få å oppleve naturen og undre seg over denne. Vi har eksperimenter sammen med barna og utforsker ulike redskaper og teknologi. Vi bruker naturen og miljøet rundt barnehagen og de voksne legger til rette for undring og læring.

Mål: Bidra til at barna blir glade i naturen og bidra til at barna blir nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, teknologi og menneskets livssyklus.

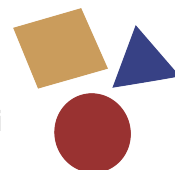
ANTALL, ROM OG FORM

Rammeplan:

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet.

I Bamsebu skal vi stimulere for å bygge barnas matematiske kompetanse. Barna skal oppleve matematiske begreper, eksperimentering, tall, telling, samt utforskning av rom og form. Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning. Vi gjør dette gjennom lek, hverdagsaktiviteter, begrepstrening og eksperimentering. Barna skal lære grunnleggende matematisk begreper gjennom lek. Vi i Bamsebu har også Mattemeisen - et pedagogisk opplegg vi bruker ute i naturen.

Mål: Bidra til at barna blir gode problemløsere og at de får rikelig med matematiske erfaringer i løpet av barnehagehverdagen.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Rammeplan:

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold.

I Bamsebu er vi bevisste våre holdninger og vårt menneskesyn. Vi jobber aktivt med personal- og foreldregruppen med hvordan vi møter mennesker. Vi har et ikke- dømmende menneskesyn og tror på det gode i menneskene. Vi lærer barna å respektere ulikheter og å sette pris på dem. Vi vil gi barna redskaper til å møte utfordringer og hjelper dem med å tenke selvstendig. Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn. Vi gir barna innsyn i forskjellige kulturarver og vi ivaretar mangfold.

Mål: Reflekterte, ikke- dømmende, tolerante barn med evne til kritisk tenkning og dømmekraft.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Rammeplan:

Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn.

Barna skal få oppleve at de er en likeverdig del av en gruppe og et samfunn i barnehagen. De skal få muligheten til å medvirke, utforske og oppdage barnehagens nærmiljø og byen vår. Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. I barnehagen får barna oppleve å ta buss, turbuss og tog. Vi sikrer barns medvirkning uformelt i hverdagen samt strukturert i barnemøter og samling.

Mål: Barn som opplever at de blir sett og hørt og som har kjennskap til verden utenfor familien og barnehagen.

i) Språktiltaket

I Bamsebu skal alle barn få støtte i egen språkutvikling. Barn har ulik språkutvikling og ulike språklige utfordringer. Vårt mål er å fange opp barn som trenger hjelp tidlig. Mange barn har et annet morsmål enn norsk og lærer norsk som sitt andre språk i barnehagen. Disse barna trenger støtte i barnehagen til å bruke sitt morsmål, og til å øke sin norskspråklige kompetanse.

Vi vet at systematisk språkarbeid i barnehagen gjør en forskjell for alle barn, men spesielt for flerspråklige barn og barn med språklige utfordringer. Vi legger til rette for det enkelte barns behov. Personalet i barnehagen er den viktigste ressursen til å skape et godt språkmiljø.

Barna skal oppleve mestring, støtte, aktivt samspill og kommunikasjon med andre.

I Bamsebu skal vi jobbe vi med å gi barna forskjellige opplevelser og erfaringer med tema. Vi arbeider med nøkkelord, vi repeterer, vi varierer og er bevisste på språkerfaringen barna får. Vi bruker bøker, konkreter, sang, rim, regler, eventyr med mer. Vi skal ha en språkvegg på hver avdeling der dette arbeidet blir dokumentert og synliggjort for foreldre, barna og oss selv. De voksne har en viktig rolle med tanke på å gi barna førstehåndserfaringer innen tema. Eksempel- å fortelle barna eventyr og dramatisere det i skogen. Vi arbeider med barna i mindre grupper for å møte barna på deres nivå og interesser.

j) Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet for å dekke sine.

Bærekraftig utvikling handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt.

Vi vil at barna skal møte gode holdninger i barnehagen der vi ivaretar naturen. Vi vil gi barna muligheter til å sortere søppel og ha en tanke om hva som skal kastes eller ikke. De materialene vi kommer over som kan gjenbrukes på avdelingen eller i kunst og aktiviteter, tar vi vare på og bruker om igjen. Barna skal møte naturen som en viktig forutsetning for mat, liv og helse. Gjennom hverdagsaktiviteter har barnehagen mulighet og ansvar for å legge til rette for gode opplevelser og erfaringer.

I Bamsebu ønsker vi at barna skal ha tilgjengelig sorteringsstasjoner. Barna skal lære hvor de skal kaste enkle ting som papir, mat, plast, leker og papp. Vi vil at barna skal ha en positiv holdning til- og respekt for naturen. Gjennom samtaler på tur i nærområdet snakker vi om hva som er bra for planter og trær. Vi plukker søppel i naturen og inne i barnehagen. Gode verdier skapes gjennom opplevelser og samtaler.

Som bedrift for- og med barn er det strenge regler for mathåndtering. De ansatte får derfor lov til å ta med rester hjem for at vi ikke skal kaste unødvendig mat, men restemat serveres ikke til barna i barnehagen.

13. Kvalitet

Hva er kvalitet i barnehagen? Hvem er det som bestemmer om Bamsebu er en kvalitetsbarnehage?

Det er ikke enkelt å definere hva kvalitet i barnehagen er. Hverken i barnehageloven eller i Rammeplan for barnehage er begrepet definert- i loven er begrepet "kvalitet" faktisk ikke brukt i det hele tatt.

Skal vi kvantitativt / kvalitativt måle om vi tilbyr kvalitet? Snakker vi om strukturkvalitet (det organisatoriske miljøet, penger og midler, kjennetegn ved personalet) eller / og prosesskvalitet (pedagogiske opplegg, kvaliteten i relasjoner og barns medvirkning)? Det er vanskelig å gi et enkelt svar på hva kvalitet er for oss i Bamsebu - ulike aktører vil ha ulike forventninger og krav. Myndigheter, eiere, ledelse, barn, ansatte og foreldre har alle sine krav og forventninger til barnehagen.

Vi tenker i stor grad at kvalitet handler om å planlegge, utføre og vurdere / evaluere og DERETTER GJØRE DE NØDVENDIGE ENDRINGER. Handlekraft og oppfølging er viktig, kritisk refleksjon og dømmekraft er viktig. Vi tenker også at kvalitet henger sammen med tilstrekkelig pedagogisk bemanning, et godt foreldresamarbeid, barns- og foreldres medvirkning og et godt psykososialt barnehagemiljø/arbeidsmiljø for barn og ansatte. Vi tenker at når barna er i barnehagen skal de ha det trygt og trivelig, utfordrende og stimulerende, de skal ha venner og møte omsorgsfulle voksne, og de skal ha anledning til å lære og utvikle seg ut fra egne forutsetninger. Barna skal føle seg sett og hørt, ha nære tilknytningsrelasjoner og mange anledninger for variert lek.

I Bamsebu barnehage ønsker vi å ha trygge og glade barn i en lærende organisasjon med lidenskapelige voksne. Vi vil at foreldre skal oppleve at deres barn er i fokus, de skal oppleve å bli sett, hørt og respektert. I tillegg legger barnehageloven og rammeplanen rammene rundt vårt arbeid i barnehagen.

14. Overganger

Våre små skal gjennom noen overganger i starten av livet. En overgang representerer alltid et brudd. Det er en overgang å begynne i barnehagen, å gå fra liten til stor avdeling og å starte på skolen. Vi har fokus på å gjøre alle overganger så gode og trygge som mulig for det enkelte barn.

a) Tilvenning

Vi anerkjenner at overgangen fra hjem til barnehage er STOR for et lite barn. Overgangen er også stor for foreldrene. Vi i barnehagen bruker mye tid på å forberede oss på å ta i mot nye barn og familier. Vi har gode rutiner for tilvenning, samtidig som vi skreddersyr prosessen til å møte det enkelte barns behov. Tilvenning skjer alltid på barnets premisser og forutsetter tett dialog mellom barnehage og hjemmet. Vi har lang erfaring fra barnehage, men foreldrene er eksperter på sitt barn, og det respekterer vi.

Tilvenningen begynner allerede ved akseptert plass i barnehagen. Daglig leder ringer alle nye foreldre samt sender ut informasjon. Foreldre og barn inviteres til lunsj i begynnelsen av juni og det avholdes foreldremøte for nye foreldre samme kveld. Før oppstart blir det også gjennomført en oppstartssamtale.

Ved oppstart i barnehagen er det viktig å sette av god tid, spesielt den første uken. Barn bruker ulik tid på å bli trygg på nye mennesker. Vi ønsker å avslutte på topp de første dagene i barnehagen, derfor går barn og foreldre hjem når barnet leker og har det fint. Det er opp til personalet å se vinduet da både barn og foreldre er klar til å ta avskjed. Personalet kan også hjelpe med å lage gode rutiner for avskjed. Det er viktig å være konsekvent, alltid si "hadet" og benytte ytterdøren på vei ut.

Vi kommuniserer med foreldre både via sms / telefon, mail og via vår kommunikasjonsløsning PBL Mentor Kidplan. Vi sender oppdateringer angående hvordan barnet har det i barnehagen.

b) Interne overganger, overgang fra småbarnsavdeling til stor avdeling

Når barnet er 2-3 år, er det tid for bytte til stor avdeling. Noen ganger begynner barnet tidligere på stor avdeling, da er det i tett samarbeid med foreldre.

Det er mange hensyn å ta når barna skal over på stor avdeling. Plassering blir diskutert og vurdert på avdelingsmøter og i ledergruppa i mange omganger. Vi vil alltid innhente foreldrenes ønsker og be om foreldrenes synspunkter og ta deres tilbakemeldinger med i vurderingen. Vi tenker at vennskap og mulighet for vennskap er noe av det som betyr mest, og hvert år blir det en helhetsvurdering.

Når vi har kabalen klar for hvilken avdeling barna skal starte på, vil avdelingslederne på liten avdeling informere barnas foreldre. Pandemiens begrensninger utfordret oss til å tenke annerledes, og noe godt kom ut av det! Våren 2020 gjennomførte vi vår første tilvenningsuke. Trollungene (de som skal opp på stor avdeling) fikk være en hel uke sammen med trygge voksne og barn på ny avdeling med nye voksne og barn. Det var en stor suksess! Dette har vi implementert i vår arbeidsmetode for god overgang fra liten til stor avdeling! Klubben får til og med to uker sammen med kjekke aktiviteter! Når Trollungene har vært på tilvenning på stor avdeling, er de ofte veldig klar for å gå over på stor avdeling. Vi vil etter tilvenningsukene legge tilrette for hyppige besøk på ny avdeling- slik at Trollungene kan være sammen med stor avdeling på ettermiddagene. Noen år hender det at vi har interne overflyttinger midt i året. Vi har laget oss gode tilvenningsplaner for det også.

For å forberede barna til en ny hverdag på stor avdeling, jobbes det på liten avdeling med selvstendighetstrening som å smøre maten sin selv, gå på do, av-og påkledning og konflikthåndtering.

Barna får nytt velkomstbrev fra stor avdeling. Her finner de bilde av alle barna, selve avdelingen og av de voksne på avdelingen.

c) Plan for overgang barnehage - skole

Å starte på skolen er en stor begivenhet og en stor overgang i et barns liv. En overgang innebærer en risiko for brudd- det innebærer tap av relasjoner og behov for å knytte nye relasjoner. Det er viktig for oss i Bamsebu å anerkjenne dette. Overgangen fra barnehagebarn til elev er en tid barna skal se frem til med glede, nysgjerrighet og forventning.

Bamsebu har et godt samarbeid med skolene i nærmiljøet. Vi ønsker å legge til rette for at barna skal slutte i barnehagen og begynne på skolen på best mulig måte. Vi ønsker at de skal få en glidende overgang. Barna vil gå fra å være størst til å være minst. De kan bli sårbare. For å gi barna best mulig grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen, har vi organisert det slik at de eldste barna på begge de store avdelingene i barnehagen starter på klubben i august/september siste året i barnehagen. Barna får en opplevelse av samhørighet og fellesskap på tvers av avdelingene, og vi utvider barnas nettverk. De får være en del av et spennende opplegg tilpasset de eldste i barnehagen!

På klubben får barna øvet seg på trafikkregler, turtaking, passe på tursekken sin og ta imot kollektive beskjeder. Vi øver på konsentrasjon og oppmerksomhet som en del av opplegget. Barna i Klubben får også hver sin «Trampoline» bok der de blant annet blir kjent med mønster, gjenkjenner figurer og trekke sammen kjente symboler. Heftet legger vekt på lek og læring, undring og refleksjon, språkstimulering og begrepsforståelse. Alle aktiviteter i Klubben skal være lystbetont!

Vårt mål er ikke å bli mer lik skolen. Vi ønsker å ta vare på barnehagekulturen og dyrke denne.

Høsten 2019 startet vi med svømming for Klubben barna og dette har blitt et fast opplegg for de eldste i barnehagen.

Mot slutten av barnehageåret besøker klubben de aktuelle skolene og SFO som barna starter på. Gjerne ved flere anledninger dersom det er mulig... Barna blir kjent med skolegården og får lov til å gå i gangene og besøke klasserom. Dette har vi gode erfaringer med! Vi ønsker også at barn som begynner på skoler i andre bydeler eller kommuner får mulighet til å ta med de nærmeste vennene sine på besøk i skolegården.

I februar har vi foreldresamtale med Klubbenforeldrene der vi har fokus på informasjonsskjema som skolen vil ha tilsendt før oppstart. I forbindelse med denne samtalen signerer foreldre på et samtykkeskjema angående overføring av informasjon.

Avslutning i barnehagen blir markert med en kveld der foreldre og besteforeldre kan komme for å se en presentasjon angående hva barna har gjort i løpet av året. Vi serverer noe godt og barna får en skriftlig personlig hilsen fra oss i barnehagen.

2023 / 2024